

**RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA MUAMMOLI TA'LIM
TEXNOLOGIYALARINING TANQIDIY FIKRLASHNI
RIVOJLANTIRISHDAGI SAMARADORLIGI**

Namozova Mahliyo
Namangan davlat pedagogika instituti
Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 1-kurs magistranti

Annotatsiya

Mazkur maqolada raqamli ta'lim muhitida muammoli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish orqali ta'lim oluvchilarda tanqidiy fikrlash malakalarini rivojlantirish masalalari tahlil qilinadi. Muammoli vaziyatlar, raqamli resurslar va interaktiv platformalar uyg'unligi asosida tashkil etilgan ta'lim jarayonining samaradorligi yoritiladi. Tadqiqot natijalari muammoli ta'lim texnologiyalarining raqamli muhitda qo'llanilishi talabalarining tahliliy, mantiqiy va mustaqil fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim omil ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: raqamli ta'lim muhiti, muammoli ta'lim, tanqidiy fikrlash, interaktiv texnologiyalar, innovatsion yondashuv.

**ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРОБЛЕМНЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ
ТЕХНОЛОГИЙ В РАЗВИТИИ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ В
ЦИФРОВОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЕ**

Аннотация

В этой статье анализируются вопросы развития навыков критического мышления у обучающихся с помощью проблемных образовательных технологий в цифровой образовательной среде. В этой статье анализируются вопросы развития навыков критического мышления у обучающихся с помощью проблемных образовательных технологий в цифровой образовательной среде. Освещается эффективность образователя.

Ключевые слова: цифровая образовательная среда, проблемное обучение, критическое мышление, интерактивные технологии, инновационный подход

THE EFFECTIVENESS OF PROBLEMATIC EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN THE DEVELOPMENT OF CRITICAL THINKING IN THE DIGITAL EDUCATIONAL ENVIRONMENT

Abstract

This article analyzes the issues of developing critical thinking skills in students through the use of problem-based learning technologies in a digital learning environment. This article analyzes the issues of developing critical thinking skills in students through the use of problem-based learning technologies in a digital learning act. This article analyzes the issues of developing critical thinking skills in students through the use of problem-based learning technologies in a digital learning environment. The effectiveness of the skills.

Keywords: digital education environment, problem education, critical thinking, interactive technologies, innovative approach

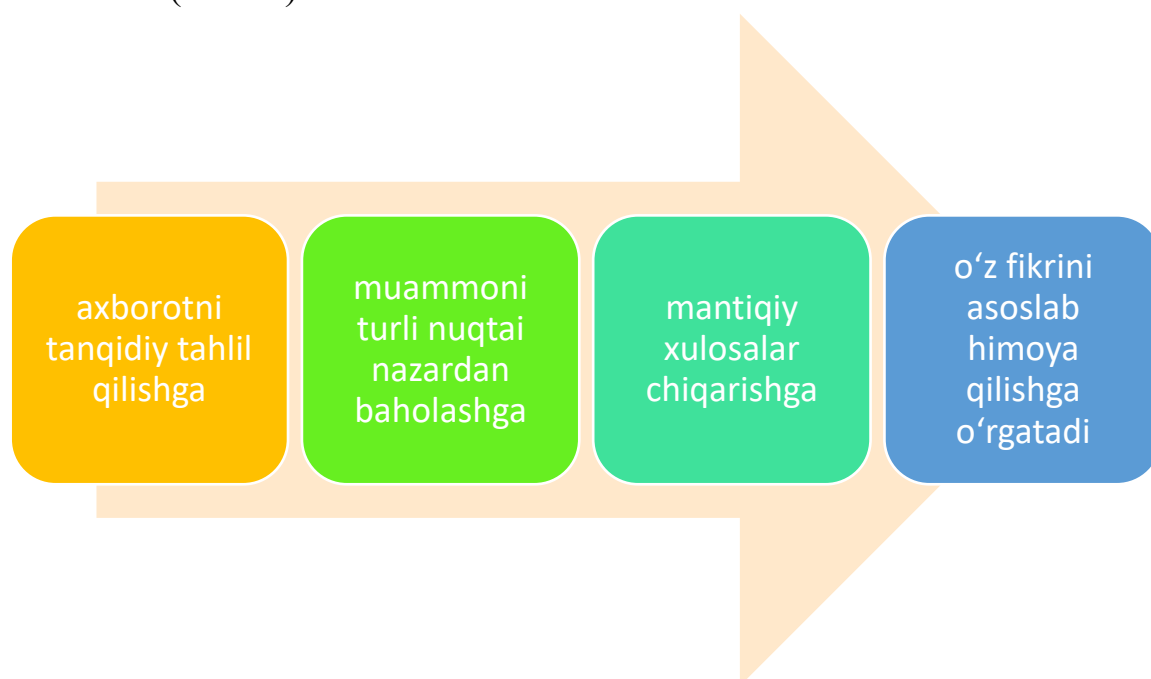
Bugungi globalashuv va raqamlashtirish jarayonida ta'lim tizimi oldiga yangi talablar qo'yilmoqda. Zamonaviy ta'lim jarayonida bilim berish bilan bir qatorda, ta'lim oluvchilarda tanqidiy fikrlash, muammoni tahlil qilish, mustaqil qaror qabul qilish kabi muhim kompetensiyalarni shakllantirish zarur. Ayniqsa, raqamli ta'lim muhiti sharoitida muammoli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish ushbu vazifalarni amalga oshirishda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi.

Muammoli ta'lim texnologiyalari o'quvchini tayyor bilimlarni qabul qiluvchi emas, balki faol izlanish olib boruvchi subyekt sifatida shakllantiradi. Raqamli ta'lim muhitining imkoniyatlari esa bu jarayonni yanada interaktiv, qiziqarli va samarali tashkil etishga xizmat qiladi.

Raqamli ta'lim muhiti — bu axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, elektron ta'lim platformalari, raqamli resurslar va interaktiv vositalar majmuasidan iborat bo'lib, ta'lim jarayonining uzluksiz va moslashuvchan tashkil etilishini ta'minlaydi. Bunday muhitda muammoli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish o'quv jarayonining sifatini oshiradi.

Muammoli ta'lim texnologiyasi o'quvchilarni muayyan muammoli vaziyatga duch keltirish, ularni mustaqil fikrlashga undash va yechim topish jarayonida faol ishtirok etishini ta'minlashga qaratilgan. Raqamli muhitda bu texnologiya virtual tajribalar, onlayn muammoli topshiriqlar, simulyatsiyalar, loyiha va keys-stadilar orqali amalga oshiriladi.

Tanqidiy fikrlash - bu axborotni tahlil qilish, solishtirish, baholash va asosli xulosa chiqarish qobiliyatidir. Muammoli ta'lim texnologiyalari aynan ushbu ko'nikmalarni shakllantirishga xizmat qiladi. Raqamli ta'lim muhitida yaratilgan muammoli vaziyatlar ta'lim oluvchilarni quyidagi samaradorlikka ta'sir ko'rsatadi (1-rasm):

1-rasm. Raqamli ta'lim muhitida yaratilgan muammoli vaziyatlar samaradorligi

1-rasm ma'lumotlari asosida shuni aytish muminki, raqamli ta'lim muhitida muammoli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarning bilimlarni chuqur va ongli o'zlashtirishiga xizmat qilib, o'rganilayotgan mavzularning mohiyatini tahlil qilish, sabab-oqibat bog'lanishlarini aniqlash va nazariy bilimlarni amaliy faoliyat bilan uyg'unlashtirish imkonini yaratadi. Shu bilan birga, mazkur yondashuv o'quvchilarning mustaqil ta'lim faoliyatini faollashtirib, ularni axborotni izlash, tanlash, tahlil qilish hamda mustaqil xulosa chiqarishga yo'naltiradi.

Muammoli vaziyatlar asosida tashkil etilgan topshiriqlar o'quvchilarda tanqidiy va ijodiy fikrlash darajasining oshishiga, muammoni turli nuqtai nazardan

baholash hamda innovatsion yechimlar taklif etish ko'nikmalarining shakllanishiga zamin yaratadi. Bundan tashqari, raqamli vositalar bilan boyitilgan muammoli ta'lim jarayoni o'quvchilarning ta'lim faoliyatiga bo'lgan qiziqishini kuchaytirib, ichki motivatsiyaning ortishiga, o'quv jarayonida faol ishtirok etish va bilimlarni amaliyotda qo'llashga bo'lgan intilishining kuchayishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Bundan tashqari, raqamli platformalar orqali muammoli topshiriqlarni jamoaviy muhokama qilish tanqidiy fikrlash bilan birga kommunikativ kompetensiyalarni ham rivojlantiradi.

Zero, raqamli ta'lim muhitida muammoli ta'lim texnologiyalaridan samarali foydalanish o'quvchilarning bilimlarni chuqur va puxta o'zlashtirishiga, mustaqil ta'lim faoliyatining faollashuviga, tanqidiy hamda ijodiy fikrlash ko'nikmalarining rivojlanishiga, shuningdek, ta'lim jarayonidagi ichki motivatsiyaning oshishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Ayniqsa, muammoli topshiriqlarni multimedia vositalari, interaktiv testlar va virtual tajribalar bilan integratsiyalashgan holda tashkil etish o'quvchilarning dars jarayoniga bo'lgan qiziqishini kuchaytirib, egallangan bilimlarni amaliy faoliyatda qo'llash imkoniyatlarini kengaytiradi. Xususan, muammoli topshiriqlarni multimedia, interaktiv testlar va virtual tajribalar bilan uyg'unlashtirish o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini oshirib, bilimlarni amaliy faoliyatda qo'llash imkonini yaratadi.

Xulosa qilib aytganda, raqamli ta'lim muhitida muammoli ta'lim texnologiyalaridan samarali foydalanish tanqidiy fikrlashni rivojlantirishning muhim omili hisoblanadi. Mazkur yondashuv ta'lim oluvchilarning faolligini oshiradi, ularni mustaqil fikrlashga undaydi va zamonaviy ta'lim talablariga mos kompetensiyalarni shakllantiradi. Shu bois, muammoli ta'lim texnologiyalarini raqamli ta'lim muhitiga keng joriy etish pedagogik amaliyotning ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Abduraxmonov A.A. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari va ularni o'quv jarayonida qo'llash. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2021. – 45–52-betlar.
2. Askarov B.B. Pedagogik texnologiyalar nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: O'qituvchi, 2020. – 88–94-betlar.
3. Muslimov N.A., Usmonboeva M.H. Innovatsion ta'lim texnologiyalari. – Toshkent: Sano-standart, 2022. – 101–109-betlar.

4.Xodjayev B.X.Pedagogik innovatsiyalar va interfaol ta'lim metodlari. – Toshkent: TDPU nashriyoti, 2020. – 56–63-betlar.

5.Polat E.S. Novye pedagogicheskie i informatsionnye texnologii v sisteme obrazovaniya. – Moskva: Akademiya, 2019. – 112–120-betlar.

□Klarin M.V.

Innovatsionnye modeli obucheniya v sovremennom obrazovanii. – Moskva: Pedagogika, 2021. – 73–81-betlar.